

BAB II

KAMPUNG SURAU

Bab ini akan membicarakan tentang latarbelakang dan sedikit sejarah kampung, taburan penduduk, taburan umur dan juga persekolahan penduduk. Ini kerana aspek-aspek ini mempengaruhi perbincangan seterusnya, khususnya tentang ekonomi kampung ini.

A. Latarbelakang Kampung Surau

Kampung Surau ialah sebuah kawasan kediaman yang telah lama dibuka iaitu lebih daripada 80 tahun yang lampau. Kampung ini jauhnya kira-kira tiga batu dari bandar Pasir Putih, Kelantan. Ia terletak di tepi jalan raya yang menghubungkan bandar tersebut dengan bandar Machang.

Kampung Surau terletak dalam Mukim Limbungan yang berhampiran dengan tiga buah Mukim yang lain iaitu Mukim Jeram, Mukim Gaal dan Mukim Padang Pak Amat. Penduduknya adalah seramai 206 orang yang kesemuanya terdiri dari orang Melayu.

Kampung Surau memperolehi namanya sempena dengan nama sebuah surau (tempat beribadat bagi orang Islam) yang begitu masyhur. Ramai yang menggunakan surau ini untuk menjalankan kegiatan agama bukan sahaja terdiri dari penduduk setempat, tetapi juga dari penduduk kampung-kampung yang berhampiran.

Sebahagian besar penduduk kampung inibekerja sebagai petani padi. Ada juga yang bekerja sebagai petani tembakau.

Terdapat juga beberapa orang yang bekerja dengan kerajaan dan badan-badan swasta iaitu sebagai guru, pekerja hospital, kerani, buruh dan pemandu.

Kampung ini dikelilingi oleh tanah sawah yang terbentang luas yang merupakan punca pendapatan petani di sini. Tanah sawah itu dipisahkan oleh petak-petak yang tertentu yang menandakan milik atau perusahaan seseorang petani. Seluruh penduduk kampung ini menikmati api letrik dan bekalan air paip. Namun demikian, ada juga penduduk yang menggunakan air perigi. Di kampung ini juga terdapat sebidang tanah perkuburan yang terletak berhampiran dengan surau kampung tersebut. Di kampung ini juga terdapat tiga buah kedai runcit. Kedai-kedai ini dapat menampung keperluan harian bagi penduduk kampung ini. Bagi mendapat kemudahan kesihatan pula penduduk di sini mempunyai pilihan sama ada ke hospital daerah yang terletak di bandar ataupun ke pusat kesihatan kecil yang terletak di Mukim Jeram. Begitu juga untuk pergi ke sekolah, anak-anak responden terpaksa ke bandar di mana terdapat dua sekolah rendah dan sebuah sekolah menengah. Di kampung ini tidak terdapat sekolah rendah; yang hampir sekali terletak di Mukim Jeram.

B. Taburan Penduduk

Pada masa penulis menjalankan kajian, penduduk di kampung ini berjumlah 206 orang yang terdiri dari 45 ketua isirumah.

Jumlah sebenar ahli keluarga penduduk kampung ini ialah 287 orang, tetapi tidak semua yang tinggal di kampung ini kerana ada yang telah berpindah ke tempat lain. Perpindahan secara sukarela

ini dibuat untuk memenuhi kehendak ekonomi. Kebanyakan dari mereka meninggalkan kampung halaman dan berhijrah ke tempat-tempat lain, terutamanya ke bandar-bandar besar. Di bandar-bandar besar terdapat banyak peluang pekerjaan sama ada di sektor kerajaan mahupun swasta. Terdapat juga penduduk di sini yang berhijrah untuk mendapatkan pendidikan yang lebih tinggi. Jadual 2.1 di bawah menunjukkan bilangan ahli keluarga Kampung Surau yang telah meninggalkan kampung untuk tujuan-tujuan seperti yang dicatatkan di bawah.

Jadual 2.1: Sebab-Sebab Penduduk Kampung Surau Meninggalkan Kampung

Kenyataan	Bilangan	Peratus
Kerana Bekerja	44	54.3
Kerana Mengikut Suami/Isteri	29	35.8
Kerana Belajar	8	9.9
JUMLAH	81	100

Dari seramai 81 orang, seramai 44 orang atau 54% dari mereka meninggalkan kampung untuk bekerja, 29 orang atau 36% kerana mengikut suami atau isteri, dan seramai 8 orang atau 10% kerana belajar.

Jadual 2 pula menunjukkan keterangan mengenai jenis kerja dan kelulusan yang diperolehi bagi penduduk Kampung Surau yang telah meninggalkan kampung. Seramai 15 orang atau 34% bekerja dengan kerajaan dan terdiri dari berbagai peringkat pegawai bergantung kepada kelulusan yang diperolehi. Mereka yang bekerja dengan badan-badan swasta pula berjumlah seramai 9 orang dan mereka sekurang-

kurangnya berkelulusan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM). Bagi mereka yang berkhidmat dengan tentera atau polis, sekurang-kurangnya mempunyai Sijil Rendah Pelajaran (SRP). Mereka yang bekerja sendiri seperti berniaga termasuk dalam kategori lain-lain pekerjaan dan ada di antara mereka yang berkelulusan ijazah.

Jadual 2.2: Jenis Pekerjaan dan Kaitannya Dengan Kelulusan Bagi Penduduk Yang Meninggalkan Kampung

Pekerjaan	Kelulusan	Bilangan	Peratus
Buruh	SPM/SRP	4	9.1
Polis/Tentera/ Navy/Bomba	SRP/SPM	7	15.9
Kerja Kilang	SPM/SRP	3	6.8
Pegawai Kerajaan	Ijazah/STPM SPM/SRP	15	34
Swasta	SPM/STPM	9	20.5
Lain-Lain	Ijazah/SPM/ SRP	6	13.6
JUMLAH		44	100

Jadual 3 pula menunjukkan perbezaan antara bilangan ahli famili dan ahli isirumah. Seperti yang telah dijelaskan, kita dapati seramai 81 orang atau 28% telah meninggalkan kampung iaitu terdiri dari 37 lelaki dan 44 perempuan. Penghijrahan penduduk yang berlaku sudah tentu mengakibatkan kekurangan tenaga kerja khususnya yang berkaitan dengan pertanian.

Jadual 2.3: Bilangan Ahli Keluarga dan Isirumah

Bilangan Ahli Keluarga		Bilangan Ahli Isirumah	
Lelaki	138	Lelaki	101
Perempuan	149	Perempuan	105
JUMLAH	287	JUMLAH	206

Jadual 4 pula menunjukkan kaitan antara saiz isirumah dengan jenis pekerjaan. Saiz isirumah kebanyakannya dalam lingkungan 4 - 6 orang dan meliputi 20 buah keluarga atau 44.4%. Ini menunjukkan kebanyakan saiz isirumah adalah dalam kategori sederhana. Sebelas dari keluarga tersebut terdiri dari golongan petani. Manakala selebihnya terdiri dari berbagai jenis pekerjaan. Saiz isirumah 1 - 3 orang juga kebanyakannya terdiri dari golongan petani dan jumlahnya sebanyak 9 buah keluarga. Terdapat juga keluarga petani dalam kategori saiz isirumah 7 - 9 orang iaitu 5 buah.

Jadual 2.4: Kaitan Antara Saiz Isirumah Dan Pekerjaan

Saiz Isirumah	Pekerjaan					
	Pegawai Kerajaan Peringkat Pertengahan	Guru	Petani	Peniaga/ Pekedai	Buruh	Pegawai Kerajaan Peringkat Rendah
1 - 3	-	-	9	4	1	-
4 - 6	1	2	11	2	2	2
7 - 9	-	2	5	1	1	2

C. Taburan Umur

Seperti yang telah diperkatakan, jumlah penduduk di sini ialah seramai 206 orang. Mereka ini terdiri dari 101 orang lelaki dan 105 orang perempuan. Komposisi penduduk mengikut jantina menunjukkan bahawa penduduk perempuan lebih ramai dari kaum lelaki.

Mengenai taburan umur pula, kita dapat lihat bahawa golongan penduduk yang ramai sekali di kampung ini ialah mereka yang berumur kurang dari 15 tahun, diikuti oleh mereka yang berumur di antara 15 - 25 tahun. Ketiga ialah mereka yang berumur di antara 36 - 35 tahun dan kemudiannya mereka yang berumur 26 - 35 tahun. Penduduk yang bilangannya kecil sekali ialah mereka yang berumur lebih dari 55 tahun.

Mengikut laporan banci penduduk Malaysia 1980, mereka yang digolongkan sebagai tenaga kerja ialah mereka yang berumur di antara 15 hingga 55 tahun. Oleh itu di kampung ini terdapat 121 orang atau 58.7% yang digolongkan dalam kategori tersebut jika dilihat dari Jadual 2.5. Dari 121 orang yang termasuk ke dalam kategori umur tersebut, seramai 67 orang terdiri dari kaum lelaki dan 54 orang dari kaum wanita. Dari Jadual 2.5 juga kita dapati seramai 16 atau 24% lelaki dan 16 atau 30% wanita tidak mempunyai apa-apa pekerjaan atau tidak bekerja. Manakala mengikut pecahan umur pula kita dapati seramai 36 orang dalam lingkungan umur 15 - 25 tahun, 3 orang dalam lingkungan umur 26 - 35 tahun dan 36 - 45 tahun dan seorang dalam lingkungan umur 46 - 55 tahun. Terdapat beberapa faktor yang dapat menerangkan mengapa berlakunya

demikian. Pertama, ia kelihatan berkaitan dengan umur yang masih lagi muda dan masih bergantung hidup kepada kedua ibubapa mereka. Kedua, sebagai seorang isteri dan surirumah, maka mereka terpaksa menumpukan kepada pekerjaan tersebut sahaja dan tidak mempunyai masa untuk melakukan kerja-kerja lain. Bagi keluarga Melayu, baik yang tinggal di bandar ataupun luar bandar, di atas kaum lelaki terletaknya tanggungjawab untuk menyara isteri dan anaknya di rumah. Ini adalah selaras dengan kehendak ajaran Islam.

Jadual 2.5: Taburan Umur Penduduk dan Bilangan Yang Bekerja

Umur (Tahun)	Bilangan Penduduk		Peratus	Bilangan Yang Bekerja	
	Lelaki	Perempuan		Lelaki	Perempuan
Kurang 15	33	39	35	-	-
15 - 25	26	18	21.4	7	1
26 - 35	10	8	8.7	8	7
36 - 45	17	17	16.5	17	14
46 - 55	14	11	12.1	14	10
Lebih 55	5	8	6.3	5	6
JUMLAH	101	105	100	51	38

Mereka yang melebihi 55 tahun ke atas berjumlah seramai 13 orang. Mereka terdiri dari 5 orang lelaki dan 8 orang perempuan. Walaupun umur mereka telah lanjut, 11 orang dari mereka itu terpaksa bekerja kerana desakan hidup. Mereka yang berumur dibawah 15 tahun pula dianggap belum mampu bekerja atau dapat menolong ibubapa bekerja.

Mereka ini memerlukan perlindungan fizikal dan emosional dari kedua ibubapa. Ramai dari mereka masih lagi di peringkat sekolah. Maka adalah menjadi tanggungjawab dan kewajipan penjaga menyara hidup dan perbelanjaan persekolahan mereka. Dari segi ekonomi, mereka dikatakan 'penduduk yang tidak produktif'. Dari data yang diperolehi bilangan mereka adalah seramai 72 orang atau 35% jumlah seluruh penduduk. Seramai 71 orang masih di bangku sekolah.

D. Pencapaian Persekolahan Bagi Penduduk Kampung Surau

Pendidikan yang diterima oleh ahli isirumah Kampung Surau dapat dilihat dalam Jadual 2.6 di bawah.

Jadual 2.6: Pencapaian Persekolahan Penduduk Kampung Surau

Kategori	Tidak Bersekolah	Sekolah Rendah	Sekolah Menengah Tingkatan (1-3)	Sekolah Menengah Tingkatan (4-6)	Universiti/ Kolej
Sedang Bersekolah	31	33	17	17	-
Tamat Bersekolah	21	38	21	23	5

Bagi mereka yang sedang bersekolah, kita dapati bilangan yang sedang belajar di sekolah rendah adalah yang teramai iaitu seramai 33 orang. Manakala 17 orang pula sedang menuntut di peringkat menengah rendah dan 17 orang pula berada di peringkat menengah atas. Kanak-kanak yang belum mencapai umur tujuh tahun dan layak bersekolah juga mencatat angka yang tinggi iaitu seramai 31 orang. Masalah

keciciran tidak berlaku di kampung ini kerana kesedaran tentang pentingnya pelajaran dan anak-anak responden yang mencapai umur tujuh tahun akan dihantar belajar ke sekolah rendah.

Bagi mereka yang telah tamat belajar, kita dapati jumlah yang mendapat pendidikan setakat sekolah rendah adalah yang teramai iaitu 38 orang. Kebanyakan responden yang mendapat pendidikan sekolah rendah adalah mereka yang belajar di sekolah Arab. Mereka yang mendapat pendidikan sehingga Sijil Rendah Pelajaran (SRP) ialah seramai 21 orang. Terdapat beberapa faktor yang dapat menerangkan mengapa pendidikan yang diterima hanya setakat sekolah rendah atau SRP sahaja. Antaranya ialah gagal dalam peperiksaan, kemiskinan, tidak berminat untuk belajar, mencari pekerjaan dan menolong ibubapa membuat kerja. Terdapat juga petani yang mendapat pendidikan sampai ke peringkat sekolah menengah atas. Mereka yang tidak bersekolah atau tidak mendapat apa-apa pendidikan terdiri dari kalangan petani dan isteri-isteri mereka. Kadar isteri yang buta huruf adalah lebih tinggi berbanding dengan ketua isirumah kerana orang tua zaman dahulu tidak menggalakkan anak perempuan mereka belajar di sekolah. Mereka menganggap anak perempuan itu bila dewasa hanya akan tinggal di rumah. Mereka yang bekerja sebagai guru pula mendapat pendidikan sehingga peringkat maktab atau kolej.

Setelah kita melihat pencapaian persekolahan penduduk di kampung ini, kita lihat pula kaitannya dengan pekerjaan yang dilakukan.

Jadual 2.7: Pencapaian Persekolahan Penduduk
Bagi Mereka Yang Bekerja

Jenis Pekerjaan	Tak Bersekolah	Sekolah Menengah	Sekolah Menengah Tingkatan (1-3)	Sekolah Menengah Tingkatan (4-6)	Universiti/ Kolej
Petani	19	27	9	3	-
Guru	-	-	-	-	5
Pegawai Kerajaan Peringkat Pertengahan	-	-	-	7	-
Pegawai Kerajaan Peringkat Rendah	-	2	1	-	-
Buruh	-	2	-	1	-
Berniaga	2	6	1	2	-
Swasta	-	1	-	1	-
JUMLAH	21	38	11	14	5

Taraf pendidikan yang diterima dapat mencerminkan pekerjaan seseorang itu. Begitu juga apabila kita lihat pencapaian persekolahan bagi penduduk kampung ini yang bekerja. Suatu yang nyata ialah, kebanyakan petani mendapat pendidikan setakat sekolah rendah sahaja dan hanya 12 orang sahaja yang memperolehi pendidikan sehingga ke sekolah menengah atas. Mereka yang mencapai peringkat persekolahan hingga ke peringkat universiti/kolej pula terdiri dari kalangan guru. Pegawai kerajaan peringkat pertengahan pula terdiri dari mereka yang bekerja sebagai kerani, jururawat dan pembantu makmal. Mereka ini mendapat pendidikan sehingga ke Tingkatan Lima dan berkelulusan Sijil Pelajaran Malaysia. Terdapat seramai dua orang yang bekerja dengan pihak swasta dan dari Jadual 2.7 kita dapati

pekerjaan mereka tidak bergantung kepada pencapaian akademik yang diperolehi. Mereka yang berniaga pula terdiri dari berbagai peringkat persekolahan dan ini menunjukkan bidang perniagaan tidak hanya memerlukan kelulusan akademik tetapi bergantung juga kepada pengalaman seseorang.

Apa yang jelas dapat diperhatikan di sini ialah kebanyakan petani terdiri dari mereka yang mencapai persekolahan sehingga sekolah rendah sahaja.

